

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8Co/176/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4214203120
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 02. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Kálmánová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2018:4214203120.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD. a členov senátu JUDr. Vladimíra Novotného a JUDr. Jarmily Pogranovej, v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35724803, zastúpený TOMÁŠ KUŠNÍR s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36613843, proti žalovanému: M. Y. nar. XX.XX.XXXX bytom R. ul. D. XXX/X, zastúpený JUDr. Tiborom Šulákom, advokátom, Dr. M. Thége Konkolyho č. 3, Hurbanovo, o zaplatenie 6.799,52 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Komárno z 17. mája 2016, č. k. 6C/316/2014-97, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie z r u š u j e a v e c v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol a nepriznal žalovanému náhradu trov konania. Rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 52 ods. 1- 4, § 100 ods. 1, § 101, § Občianskeho zákonníka, § 5b zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Uviedol, že žalovaný dňa 10.10.2007 uzatvoril s veriteľom Slovenská sporiteľňa a.s. zmluvu o splátkovom úvere, na základe ktorej tento veriteľ mu poskytol úver v sume 4.979,-eur. Listom zo dňa 15.10.2012 veriteľ oznámil žalovanému, že dlh vyplývajúci z tejto zmluvy postúpil žalobcovi a to na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 27.09.2012. Zmluvu, ktorú uzatvoril žalovaný a právny predchodca žalobcu dňa 10.10.2007 súd prvej inštancie považoval za spotrebiteľskú zmluvu, pretože ju uzatvoril dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ. Súd prvej inštancie zisťoval, či uplatnené právo nie je premlčané, kedy nastala možnosť vykonania práva po prvý raz, teda od ktorého dňa začala plynúť premlčacia doba veriteľovi na uplatnenie svojho práva z predmetnej zmluvy. Konštatoval, že podľa prílohy k zmluve o postúpení pohľadávok zo dňa 27.9.2012 (čl.33) posledná úhrada bola dlžníkom vykonaná dňa 10.1.2009. Prvý krát veriteľ svoje predmetné právo mohol uplatniť už 1.6.2009 z dôvodov: podľa predložených Všeobecných obchodných podmienok pôvodného veriteľa, ten mohol kedykoľvek (aj) bez uvedenia dôvodu vypovedať predmetnú úverovú zmluvu prípadne mohol odstúpiť od úverovej zmluvy (keď odporca s tým, že nezaplatil splatnú splátku podstatným spôsobom porušil ustanovenia zmluvy) a tým vytvoril možnosť žiadať od dlžníka celý dlh vyplývajúci zo zmluvy o splátkovom úvere. Zrejme tieto ustanovenia sa dostali do VOP pôvodného veriteľa práve za tým účelom, aby veriteľ mohol bezodkladne vykonať úkony, ktorými návrat ním poskytnutých finančných prostriedkov mohol čím skôr dosiahnuť. Ak veriteľ napriek takejto možnosti po dobu 1333 dní (do 27.9.2012) keď postúpil predmetný dlh, čo je viac ako 3 roky, nevykoná žiaden možný úkon za tým účelom, aby mohol žiadať svoje finančné prostriedky od svojho dlžníka, robí to zrejme za účelom predĺženia zákonnej premlčacej doby a tým zabezpečiť si výhodu možnosti uplatnenia práva na súde aj po neprimerane dlhej dobe. Takáto obchodná praktika však je v rozpore s ust. §-u 3 OZ podľa ktorého výkon práv vyplývajúcich z občianskoprávneho vzťahu nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. Jednostranné predĺženie zákonnej premlčacej doby nečinnosťou oprávneného subjektu súd považuje za obchodnú praktiku, ktorá je v rozpore s dobrými mravmi, a preto nemôže požívať zákonnú ochranu. Vzhľadom na vyššie uvedené súd pri rozhodovaní vychádzal z tohto, že veriteľ prvý krát na súde svoje

právo mohol uplatniť voči odporcovi najneskôr 1.6.2009 (pretože po poslednej úhrade - 10.1.2009, za dobu 5 mesiacov mohol vykonať hociktorý úkon podľa VOP pre zosplatnenie predmetného dlhu). Takto potom veriteľovi od 1.6.2009 začala plynúť trojročná premlčacia doba na uplatnenie práva na zaplatenie sporného dlhu a uplynula dňa 1.6.2012. Návrh na súd bol podaný dňa 18.2.2014, teda zjavne po uplynutí všeobecnej trojročnej premlčacej lehoty. Na základe vyššie uvedeného súd prvej inštancie dospel k záveru, že sporné právo je premlčané. Súd v závere poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR spisová značka 4 MCdo 17/2014 zo dňa 26.11.2015. O trovách konania súd rozhodol podľa ust. §-u 142 ods.1 OSP keď konaní úspešnému žalovanému nepriznal náhradu trov konania, pretože si ich náhradu neuplatnil.

2. Proti zamietajúcej časti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, ktorý namietal, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia. Považoval odôvodnenie za nepreskúmateľné, nie je mu zrejmé, na základe akých zákonných skutočností súd prvej inštancie ustálil, že premlčacia doba začala plynúť od 01.06.2009. Poukázal na to, že odôvodnenie je svojvoľné a nerešpektujúce skutkový stav, čím odňal žalobcovi možnosť konať pred súdom a porušil jeho právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. Ústavy SR v spojení s porušením práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Zdôraznil, že si uplatnil len nepremľčané splátky úveru, teda splatné od 10.03.2010 do konečnej splatnosti úveru - 10.09.2017, nie je zrejmé na základe akých skutočností súd vyhodnotil, že došlo k jednostrannému predĺženiu premlčacej doby. Oprávnenie pristúpiť k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti je oprávnením, nie však povinnosťou veriteľa. Zmluvné strany si v zmluve o splátkovom úvere dojednali plnenie v splátkach s presným stanovením termínov splatnosti jednotlivých splátok. Žalovaný sa dostal do omeškania, termíny neplnil a žalobcovi (resp. už jeho právneho predchodcu) tým vzniklo právo pristúpiť k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti. Právny predchodca žalobcu toto právo nevyužil a k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti pristúpil žalobca až podaním zo dňa 15.10.2012. Žalobca zastával názor, že právne posúdenie súdu, v zmysle ktorého si veriteľ prvý krát mohol svoje sporné právo uplatniť najneskôr od 01.06.2009 a od 01.06.2009 začala plynúť trojročná premlčacia doba na uplatnenie práva na zaplatenie sporného dlhu nemá žiadnu oporu v zákone. Ak veriteľ svoje oprávnenie nevyužije, plynie premlčacia doba pre každú splátku samostatne. Aj v prípade, že aplikácia ustanovení Občianskeho zákonníka týkajúcich sa premlčacej doby by začala plynúť od splatnosti pre všetky splátky splatné po vyhlásení mimoriadnej splatnosti od 11.07.2012, pričom pre splátky splatné pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti by plynula samostatná trojročná premlčacia doba odo dňa ich splatnosti. Zastával názor, že súd vec nesprávne právne posúdil, aplikoval nesprávny právny predpis a nesprávne ho interpretoval. Konečná splatnosť úveru bola dojednaná na 10.09.2010 a žalobca si uplatnil len nepremľčané splátky úveru, teda od 10.03.2010 do 19.09.2017. V tejto súvislosti poukázal na viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, Krajských súdov v Trnave a Košiciach. V závere žiadal rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť, resp. rozsudok v tejto časti zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

3. V písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaný uviedol, že napadnutý rozsudok považuje za vecne správny. Poukázal na to, že zmluvu medzi žalobcom a žalovaným je treba považovať za spotrebiteľskú. Obchodné praktiky organizácií poskytujúcich úver, že nevykonajú žiaden úkon v smere k zosplatneniu úveru je podľa názoru žalovaného v rozpore s dobrými mravmi. V závere namietal premlčanie dlhu, pretože od poslednej splátky dlhu do podania žaloby uplynula doba viac ako troch rokov.

4. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané stranou sporu v zákonom stanovenej lehote na podanie a zistení, že spĺňa náležitosti, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a 380 CSP) a skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 383 CSP) prejednal vec bez nariadenia pojednávania (§ 378 a 219 CSP) a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 389 ods. 2 CSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie z dôvodu nesprávneho procesného postupu vedúceho k porušeniu práva na spravodlivý proces nesprávnym právny posúdením veci.

5. Zo spisu vyplýva, že žalobca sa podanou žalobou domáha zaplatenia sumy 6.799,52 eura s príslušenstvom na tom skutkovom základe, že jeho právny predchodca, Slovenská sporiteľňa, a.s. Bratislava, uzatvorila so žalovaným dňa 10.10.2007 úverovú zmluvu, na základe ktorej boli žalovanému poskytnuté peňažné prostriedky v sume 4.979,09 eur. Žalobca v tomto konaní si uplatnil dlžnú sumu pozostávajúcu z 91 neuhradených splátok úveru vo výške žalovanej sumy, splatných od 10.03.2010 do 10.09.2017 spolu s úrokom z omeškania. Súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním dospel k záveru,

že nárok žalobcu je premlčaný, keď vychádzal zo zistenia, že veriteľ si mohol právo uplatniť na súde najneskôr 01.06.2009, pretože za dobu 5 mesiacov mohol vykonať hociktorý úkon podľa Všeobecných obchodných podmienok pre zosplatnenie dlhu, preto žaloba podaná 18.02.2014 bola podaná po uplynutí 3-ročnej premlčacej doby.

6. Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva (napr. právo na doplnenie alebo opravu nesprávneho, neúplného alebo nezrozumiteľného podania, právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom, vykonávať svoje práva a povinnosti prostredníctvom zvoleného zástupcu, právo na presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia a pod.).

7. Činnosť súdu, pri ktorej zistený skutkový stav podriaďuje pod skutkovú podstatu príslušnej právnej normy (v danom prípade § 138 ods. 1 OSP), na základe čoho dospieva k záveru, či sa právo prizná alebo neprizná, sa označuje ako právne posudzovanie veci. Právne posúdenie veci je nesprávne, ak sa súd pri tejto činnosti dopustil omylu (buď v tom, že na správne zistený skutkový stav aplikoval iný právny predpis než mal, alebo ak správne aplikovaný právny predpis nesprávne interpretoval). Samotným právnym posúdením veci ale nemôže dôjsť k odňatiu možnosti účastníka konania pred súdom konať, lebo právnym posúdením veci sa mu neodníma možnosť uplatnenia jeho procesných práv v zmysle § 237 písm. f) OSP (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 112/2001 uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 43/2003 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 50/2002 uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 1/2003).

8. Samotné súdne rozhodnutie, ktorým sa završuje poskytovanie súdnej ochrany, musí byť logickým a právnym vyústením doterajšieho priebehu a výsledkov konania pri rešpektovaní zásad spravodlivého súdneho konania, pri jeho vydaní musia byť zachované formálne a obsahové náležitosti s dôrazom na zrozumiteľnosť, určitosť, jasnosť a súlad jeho skutkových i právnych dôvodov vo vzťahu k jeho výroku.

9. To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Judikatúra tohto súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamným, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (pozri napr. Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, Georiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

10. Po preskúmaní veci dospel odvolací súd k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie nezodpovedá citovanému ustanoveniu a právu účastníkov konania na spravodlivé súdne konanie, pretože vychádza z nedostatočne zisteného skutkového stavu. Zo spisu vyplýva, že právny predchodca žalobcu, Slovenská sporiteľňa, a.s. uzatvoril so žalovaným dňa 10.10.2007 zmluvu o splátkovom úvere č. 0212519103. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo 27.09.2012 bola postúpená pohľadávka zo Slovenskej sporiteľne a.s. voči žalovanému na žalobcu. Dňa 15.10.2012 oznámil žalobca žalovanému postúpenie pohľadávky zo spotrebného úveru, výšku pohľadávky. Prílohou zmluvy o postúpení pohľadávok zo 27.09.2012 bol aj zoznam aktív, pričom z prílohy vyplýva, že zostatok pohľadávky ku dňu postúpenia je suma 8.056,48 eura, istina do splatnosti 6.615,06 eura, úroky 1.402,55 eura, počet dní omeškania 1333. Dňa 24.01.2014 žalobca doručil žalovanému pokus o zmier, v ktorom mu oznámil výšku dlžnej sumy 9.340,85 eura. Súčasťou zmluvy o splátkovom úvere boli aj všeobecné obchodné podmienky, v ktorých v bode 7.6.1 písm. a/ je dohodnuté, že banka je oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, t. j. požadovať splatenie pohľadávky zo zmluvy o úvere, klient je povinný splatiť pohľadávku zo zmluvy o úvere v lehote, ktorú banka určí v oznámení o mimoriadnej splatnosti. Ďalej má banka právo vypovedať zmluvu o úvere alebo od nej odstúpiť (písm. b/). Súd prvej inštancie svoj záver o splatnosti pohľadávky viazal na dátum najneskôr 01.06.2009, pretože žalobca za dobu 5 mesiacov mohol vykonať hociktorý úkon podľa Všeobecných obchodných podmienok pre zosplatnenie dlhu. Odvolací súd sa nestotožňuje s uvedeným právnym názorom súdu prvej inštancie, keďže v zmysle dojednania medzi účastníkmi zmluvy banka mohla vyhlásiť mimoriadnu splatnosť a požadovať splatenie pohľadávky v lehote, ktorú určí v oznámení o mimoriadnej splatnosti. Z vykonaného dokazovania nebolo preukázané, že pôvodný veriteľ a ani žalobca pristúpili k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, ktorého konečná splatnosť bola podľa

zmluvy o splátkovom úvere dohodnutá dňom 10.09.2017. Z uvedených dôvodov odvolací súd považoval odvolanie žalobcu za dôvodné, keďže závery súdu prvej inštancie o mimoriadnej splatnosti pohľadávky neboli v konaní preukázané. Keďže žalobca v tomto konaní podal žalobu 18.02.2014 a uplatňuje zaplatenie dlžnej sumy pozostávajúcej z 91 neuhradených splátok úveru v celkovej výške 6.799,52 eur, ktorý nárok súd prvej inštancie z dôvodu nesprávnych právnych záverov doposiaľ neposudzoval, musel odvolací súd rozsudok podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

11. V ďalšom konaní súd prvého stupňa po prejednaní veci opätovne rozhodne o žalobe žalobcu, pričom svoje rozhodnutie náležitým spôsobom odôvodní, vypořádajúc sa v ňom i so všetkými námietkami žalobcu uplatnenými v jeho odvolaní. Zároveň rozhodne o náhrade trov celého konania, vrátane trov konania odvolacieho.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).